MEVCUT OTSA YÖNETİMİ TARAFINDAN KÖPRÜLÜ VE ADIVAR'A YÖNELİK BAŞLATILAN KARALAMA KAMPANYASI

AVİM

Amerikada bulunan Osmanlı ve Türk Çalışmaları Derneği [The Ottoman and Turkish Studies Association (OTSA)] esasen 1971 yılında Türk Çalışmaları Derneği olarak kurulmuştur. Derneğin kuruluş amacı Osmanlı ve Türk çalışmalarının daha akademik bir çizgide gerçekleştirilmesini desteklemek ve bu alandaki akademisyenler arasında diyalog sağlanmasına katkıda bulunmaktır. Araştırma makalelerinin yayınlandığı bir dergi yayınlamak, toplantı ve konferanslar üzerine rapor hazırlamak, kitap tanıtımları düzenlemek ve araştırma bursları ile kitap ödülü vermek derneğin faaliyetleri arasında yer almaktadır. Dernek bu faaliyetleri yürütmek için, kuruluşundan bu yana Türk kökenli ve diğer Amerikalılardan bağışlar toplamıştır. Bu bağışların amacı ve arzusu batıda ve özellikle de ABDde Türkiye hakkında oldukça yaygın olan önyargılardan bağımsız olarak Türkiyenin daha iyi anlaşılması olmuştur.

Yıllardır OTSA alanından başarı gösteren akademisyenleri M. Fuat Köprülü Kitap Ödülü ile ve öğrencileri de Halide Edip Adıvar Bursu ile ödüllendirmekteydi. Kısa süre önce üyelerine e-posta yolu ile yapılan bir bildiri ile OTSA, Köprülü ve Adıvar isimlerin ödüllerden kaldırılması gerektiğini savunan bir dizi şaşırtıcı ve skandal nitelikte açıklamalarda bulundu. Adıvar için bu talep onun sözde Ermeni soykırımına katkı yaptığına dair asılsız iddialarla gerekçelendirilmiştir. Köprülü için ise aynı talep yine haksız bir şekilde onun milliyetçi bir tarih yazımı geleneğinin oluşturulmasındaki önemli rolü ile temellendirilmeye çalışılmıştır. OTSA Halide Edip Adıvar Bursu için gerekli mali desteği derneğe bağışlayan şahıstan henüz izin alamadağı için bu bursun adının değiştirilmesi süreci hala devam etmektedir. Ancak Köprülünün ismi 2020 ödülünden kaldırılmış ve 2020 ödülü sadece 2020 OTSA Kitap Ödülü olarak takdim edilmiştir. Bu şaşırtıcı kararlara varırken ve bu skandal nitelikteki ifadelerde bulunurken OTSA yönetimi ve başkanı, çoğunluğu bu konuda şaşkınlıklarını ve eleştirel tutumlarını ifade eden OTSA üyelerine danışmamıştır. Bu seneki kitap ödülünü kazanan kişinin M. Fuat Köprülü Kitap Ödülünü Köprülünün adını taşıdığı gerekçesi ile reddetmiş ancak ödülün içerdiği parasal miktarı ise ikiyüzlüce kabul etmiş olması da yine skandal nitelikte bir başka olaydır.

Halide Edip Adıvar ilkeli bir aydın, feminist ve aynı zamanda Türkiyenin ilk kadın yazarlarındandır. Sözde Ermeni soykırımıyla ilgili ona atfedilen iddialar gerçeklerle alakalı olmayıp, doğrulanmamış ve mesnetsiz iddialardan ibarettir. OTSAnın meseleyi enine boyuna tartışıp, incelemeden ve sadece ispatlanmamış iddialar üzerinden bu tarz iftira niteliğinde açıklamalarda bulunması ve Adıvarın ismini karalamaya çalışması kabul

edilemez bir tutumdur.

Mehmet Fuat Köprülü, Osmanlı ve Türk çalışmalarının duayen ismi olarak kabul edilmektedir. Kendisi şahıs olarak bir Türk milliyetçisi idiyse de, akademik çalışmaları ideolojik renklerden katı bir şekilde ayrılmaktadır ve akademik kariyeri boyunca milliyetçi söylencelerin ve siyasetin akademik alana aşılanması çabalarına sert bir şekilde karşı gelmiştir. Türkçe olarak yayınlanan birçok eseri daha sonraları başka dillere çevrilmiş ve batıdaki prestijli üniversite yayınevlerinde basılmıştır. Tarihi, edebiyatı ve sosyolojiyi kapsayan çok disiplinli yaklaşımı, Köprülünün çalışmalarını alanın en temel kaynakları haline getirmiştir. Köprülü akademik çalışmalarının kalitesine tanıyan çok sayıda uluslararası ödül ve takdir kazanmıştır. 1925 yılında Sovyet Bilimler Akademisi onu üye yapmıştır. 1927de Heidelberg Üniversitesi ona fahri doktora unvanı vermiştir. Atina ve Paris Sorbon Üniversiteleri de onu fahri doktora ile ödüllendirmiştir. 1947de Amerikan Şarkiyat Çalışmaları Cemiyetinin yaptığı gibi Avrupadaki şarkiyat çalışmaları kurumlarının çoğu onu üyeliğe davet etmiştir. Bu derece takdir ve kabul gören ve başarı gösteren bir akademisyen için milliyetçi tarih yazımı geleneğinin oluşturulmasında önemli rol oynaması suçlaması şüphesiz oldukça basite indirgenmiş ve haksız bir suçlamadır.

OTSAnın yaptığı açıklamalar ayrıca bir samimiyetsizliği de açığa vurmaktadır. OTSA yönetimini rahatsız eden Adıvarın ya da Köprülünün başarıları ya da eksikliklerinden ziyade ideolojik açıdan kendilerinin öncülleri olmamasıdır. OTSA başkanın ve yönetimin aradığı şey aslında kendi bakış açıları ile tarihin yeniden yazılmasıdır. Aşikâr bir şekilde görülüyor ki OTSA başkanı sadece bu tür insanları takdire ve hatırlamaya değer görmektedir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "MEVCUT OTSA YÖNETİMİ TARAFINDAN KÖPRÜLÜ VE ADIVAR'A YÖNELİK BAŞLATILAN KARALAMA KAMPANYASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2021 / 2. Ocak 11. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/MEVCUT-OTSA-YONETIMI-TARAFINDAN-KOPRULU-VE-ADIVAR-A-YONELIK-BASLATILAN-KARALAMA-KAMPANYASI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi

E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır